

5. SAUL MEGTÉRÉSE

gyülekezeti óraszám: 1. egyházi óraszám: 1.

TEOLÓGIAI ALAPVETÉS

(Felhasznált irodalom: Bartha Tibor (szerk.): Keresztyén Bibliai Lexikon II., Kálvin Kiadó, Budapest, 1995, Kálvin János: Az Apostolok Cselekedetei magyarázata I., Kálvin Kiadó, Budapest, 2010.)

Saul személye:

Születési idejéről nem sokat tudunk, csak azt, hogy István megkövezésekor még nem volt 30 éves, hiszen nem számított Izrael nagy tanítói közé (ApCsel 7,58). Egyébként Tarzusban, a mai Törökország területén fekvő nagyvárosban született, melyben jelentős kereskedelem folyt, ill. híres volt hellenisztikus filozófiai iskolája. Saul neveltetése azonban az Ószövetség alapján történt, apja után Saul is farizeus lett (ApCsel 23,6). A család Benjámín törzséből való (Róm 11,1, Fil 3,5). Saul édesapja nyomán maga is római polgárjoggal rendelkezett, amelynek eredetéről annyit tudunk, hogy nem pénzen vásárolták (ApCsel 22,28). Saul Jeruzsálemben a kor leghíresebb írástudója, a farizeus Gamáliel tanításán nevelkedett (ApCsel 22,3; 26,4–5). A görög és a latin nyelv ismeretét valószínűleg még gyermekkorában sajátította el. Mint minden írástudó-tanítvány, Saul is köteles volt egy mesterséget kitanulni: sátorkészítő lett (ApCsel 18,3).

A Jézus tanítványaival való első találkozása István vértanú megkövezésekor volt a bibliai beszámoló szerint. Saul egyetértett István megkövezésével, az ítélet végrehajtásánál pedig a követ dobálók felsőruhájukat Saul lába elé tették le (ApCsel 7,58) – ez utalhat arra is, hogy valamiféle hivatalos minőségben volt jelen. Az ApCsel 26,10 beszámol róla, hogy Saul néhány halálos ítélethez szavazatával is hozzájárult, ez azonban valószínűleg az István megkövezését követő időszakra lehetett igaz.

Először Jeruzsálemben üldözte a keresztyéneket, majd, mivel megtudta, hogy közülük sokan Damaszkuszba menekültek, utánuk indult. Ekkor történt vele az ApCsel 9-ben megörökített csoda.

A megtérés fogalma:

Saul a mennyei fényt látva a földre esett. „Mert mi más történhet az emberrel, minthogy megzavarodva és szinte megsemmisülve fekszik, mikor Isten megjelenő dicsőségét megérezve összeroppan? Mert ez volt Pál megalázásának a kezdete, hogy fogékony legyen Krisztus szavának hallgatására, amelyet addig lóhátról gögösen megvetett.”

„A megtérés az a gondolati, hitbeli, valamint ezzel együtt magatartásbeli folyamat, amelynek során az ember Isten iránt engedetlen magatartásával felhagy, és azzal a szándékkal fordul Isten felé, hogy akarátának engedelmeskedjék.” Bármennyire is van szerepe az embernek a megtérésben, nem szuverén módon dönt, hanem Isten cselekszik vele. Az embert Isten hívja magához, így megtérése az ő műve (ApCsel 11,20-21). Nagyon jól látható ez Saul megtéréseinek történetében: Isten az, aki keresi, lehajol hozzá, és élete bűnös, Isten ellenes irányára teljes fénnel rámutat. A csodát követő három nap böjtje és imádsága Saul összetöretése bűneinek súlya alatt: miközben Istent akarta szolgálni elődei hagyományát követve, tkp. magát, Isten Fiát üldözte, Isten tökéletes akarásával fordult szembe. Ugyanakkor ez a szív szerinti bűnbánat már a Krisztussal való elindulás első lépéseit is jelentette.

A megtérés fogalmának megértésében kiváló segítség lehet egyházunk két hitvallási iratának tanítása: A Második Helvét Hitvallás IX., X. és XIV. fejezete, valamint a Heidelbergi Káté 86-91. kérdés-felelete.

Az új név jelentősége:

Pál apostol eredetileg hagyománytisztelő család gyermekeként kapta a Saul nevet, aki Izráel első királya volt, ráadásul benjámini származású. A Pál név jelentése: kicsi, valószínűleg termete miatt ragadhatott rá, bár az, hogy Lukács az ApCsel-ben csak megtérése után, a 13,9-ben nevezi először Pálnak, teológiai jelentésre is utal: a farizeus meggyőzésben nagy Saul összetört a Krisztus szavai alatt, és egy életre megtanulta, hogy alázattal és engedelmességgel tartozik Megváltójának. Leveleiből ki is derül, hogy Isten Szentlelke megtanította „kicsinek” lenni, lemondani saját gondolatairól, vágyairól Krisztusért, ill. embertársaiért, az evangélium terjedése érdekében.

VALLÁSPEDAGÓGIAI SZEMPONTOK

(Felhasznált irodalom: Zentai Ágnes: A serdülőkkel és szüleikkel való kapcsolatról: Tanároknak, Fogódzó Alapítvány, 1995.– (Lelki egészség füzetek).

Az óra központi üzeneteként a gyerekekkel együtt arra próbálunk választ kapni, hogy Saul és Jézus találkozását milyen különös események kísérték, ill. milyen következményei voltak ennek a csodás találkozásnak. A Biblia történeteit olvasva és hallva a gyermekek már „megszokhatták”, hogy Isten különleges csodákra képes egy-egy ember életében. Mégis minden ilyen csoda-történet elmondásakor láthatjuk a gyermekek tekintetén a csodálkozást, amely szinte kérdezi a tanítót: Ez valóban lehetséges? Mivel a gyermekek az internet korában sokféle dologgal találkoznak a világhálón, nagyon fontos kihangsúlyoznunk, ha kell, kijavítanunk őket, hogy ez nem varázslás, hanem csoda. Ha úgy látjuk, hogy beszélgetnünk kell e két fogalomról, akkor szánjuk rá időt, hiszen nemcsak a szóhasználat vésődik be a tudatába a gyermeknek, hanem a fogalomtársítás is. A megtérés fogalmát Saul életén keresztül mutassuk be. Hozzunk fel példákat, történeteket, ahol ilyen egyértelműen megfogalmazza a Szentírás, hogy a megtérés egy megváltozott élet kezdete. A megtérés, újjászületés fogalmakat használjuk az órákon, de egyszerűbb kifejezéseket is beleszőhetünk a történet elmondásába, hogy könnyebben befogadhassa az üzenetet. Elmondhatjuk a saját találkozásunkat Jézussal és így nemcsak bizonyosságot tehetünk előttük, hanem a felmerülő kérdéseiket saját tapasztalataink alapján tudjuk megválaszolni. A személyes példa során már kitérhetünk arra is, hogy bátorsággal ajándékoz meg bennünket Isten, hogy másoknak is beszélhessünk Őróla. Rámutathatunk, hogy a bizonyágtételnek ez a formája szükséges, és a mi hitünket is erősíti.

<u>Minimum</u>	<u>Optimum</u>
<ul style="list-style-type: none">• Bátorítással vegyen részt az órán a hittanoktató által kezdeményezett feladatokban, játékokban, közös beszélgetésekben, közös éneklésben, imádkozásban.• Saját korosztályának és egyéni sajátosságainak megfelelő szinten:<ul style="list-style-type: none">○ Tudja segítséggel elmondani Pál megtérésének történetét, és annak körülményeit a tankönyvi szöveg alapján.○ Tudja megtanulni és segítséggel értelmezni: 1Korinthus 15,10	<ul style="list-style-type: none">• Önként és aktívan vegyen részt az órán a hittanoktató által kezdeményezett feladatokban, játékokban, közös beszélgetésekben, közös éneklésben, imádkozásban.• Saját korosztályának és egyéni sajátosságainak megfelelő szinten:<ul style="list-style-type: none">○ Tudja önállóan értelmezni és röviden elmondani Pál megtérésének történetét és körülményeit.○ Tudja önállóan értelmezni és memorizálni a lecke Igéjét: 1Korinthus 15,10

ÓRAVÁZLAT JAVASLAT

Fő hangsúly: A megtérés

Kognitív cél: Annak a felmutatása, hogy az Úr Jézussal való személyes találkozásunk határozza meg életünk irányát.

Affektív cél: A bátorság érzelmi hátterének feltárása.

Pragmatikus cél: Bátorítani a gyerekeket, hogy lehet bátorságot is kérni Istentől, hogy másoknak is beszélhet Róla.

Az óra részei	Kapcsolódó tevékenység	Felhasznált taneszközök
Motiváció, ráhangolódás, előzetes ismeretek aktiválása	Feladat: A tanítványok jellegzetes tulajdonságainak felsorolása. Ha esetleg valaki járt már a történetben szereplő városokban, egy fényképes bemutató bevezetesként ráhangolhatná a gyerekeket a történetre. Szembekötős bizalomjátékot is játszhatunk a történet bevezetése gyanánt.	Tankönyv, Számítógép, Projektor Ld. Internetes forrás javaslatok.
Feldolgozási javaslat	1. Beszélgetés: <ul style="list-style-type: none">Beszéljük meg közösen, hogy életünkben semmi sem a véletlen műve, mint ahogy Saul életében sem volt az.Az életünkre hatással van az, ha szeretnénk Istent szolgálni. 2. Megtérés fogalmának tisztázása. 3. Beszélgetés: Saul a Pál nevet kapja Istentől (ApCsel 13,9). Beszéljük meg, ehhez kapcsolódva, hogy kikről tudunk eddigi tanulmányink alapján, akik „új” nevet kaptak Istentől és milyen szituációban kapták azt? 4. A történet dramatizálása 5. Aranymondás: <i>„Isten kegyelméből vagyok, ami vagyok, és hozzám való kegyelme nem lett hiábavaló” (1Kor 15,10)</i>	Tankönyv, Munkafüzet, Biblia

	A kegyelem fogalom közös meghatározása. Mit jelent Isten kegyelme? Keressük közösen a válaszokat! Ének: Megtért Pál	
Munkáltatás	Lehetőség: a munkafüzet feladataival.	Tankönyv, Munkafüzet
Házi feladat	Tudd meg a lelkipásztorodtól, hogy a te gyülekezetednek hány tagja van? Milyen szolgálatok/szolgálati területek vannak a gyülekezetben? Riportkészítés: a hitéről bizonytságot tevő gyülekezeti taggal való beszélgetésben a gyermek maradandó személyes élményeket szerezhet.	

TOVÁBBI ÖTLETEK

Pál missziói útjai infografika és térkép:

<http://rpi.reformatus.hu/hatteranyagok/terkepek/vizjeles/26%20Pal%20Outak.jpg>

<http://rpi.reformatus.hu/hatteranyagok/terkepek/vizjeles/26%20trkp%20P%C3%A1l%20misszi%C3%B3.jpg>

Filmek:

<https://www.youtube.com/watch?v=RHNaKp9ajt0>

<https://www.youtube.com/watch?v=ymP-fEi4Tc>

<https://www.youtube.com/watch?v=5F3JTaTOD3Y>

Pál apostol nyomában:

<https://www.youtube.com/watch?v=TX7hv1OC-A4>

Gryllus Dániel – Sumonyi Zoltán: Pál apostol:

<https://www.youtube.com/watch?v=KkU6Vn9XWeY>

<https://www.youtube.com/watch?v=fiVhTjchyd0>

<https://www.youtube.com/watch?v=OJ3cUCDQ6W4>

„És ki az a Pál?” – Debreczeni Tibor monodrámája

<https://www.youtube.com/watch?v=1XgqmkjN8pQ>

KÉPELEMZÉSI ÉS SZÖVEGELEMZÉSI MÓDSZERTANI SEGÉDLET

Tankönyv: 94-95. oldal

A képen látható: Eseményképek Pál történetéről. Saulként üldözi a keresztyéneket. Az Úr hangja. Megmenekülése. Saul megkeresztelkedése, neve Pál lett.

A szöveg: Pál megtérése, apostollá válásának eseményei.

Instrukció a képolvasáshoz és a kapcsolódó szöveg elemzéséhez

1. Szövegelemzés

- Milyen ember volt Saul? Mit tett és miért?
- Hol volt, amikor a hangot hallotta? Mi történt vele?
- Ki segített neki? Miért?
- Miért keresztelkedett meg? Mi lett a neve? Miért?
- Hallottad-e azt a kifejezést, hogy „pálfordulás”? Szerinted mit jelent ez?

EGYÉB ÖTLETEK

1. Bibliaismeret: tanítványok

Alkossatok csoportokat, és írjatok össze néhány jellemző tulajdonságot, amely a tanítványokat jellemezte, ill. mai tanítványokat is jellemez!

2. Bibliaismeret: Saul

Saul megtérése után új nevet kapott. Keresd meg, mikor említik a Bibliában Pálként Sault! (Az Apostolok Cselekedeteiről írott könyvben keress!)

3. Beszélgetés: pálfordulás

Saul történetéből ered a jól ismert „pálfordulás” kifejezésünk. A tanultak alapján beszélgetsetek arról, hogy mit is jelent ez pontosan!

4. Bibliaismeret: új név

Emlékezz vissza korábbi tanulmányaidra: kik kaptak még új nevet megtérésük után? Nézz utána, mi a jelentősége ezeknek a névváltozásoknak, milyen eseményekhez kapcsolódnak? Mi a jelentésük a régi és mi az új neveknek?

5. Feladat: nevem jelentése

Nézz utána mit jelent a te neved! Beszéljétek meg, hogy mennyire illik rátok a nevetek jelentése! Keresztnevek eredete és jelentése: <http://mek.oszk.hu/00000/00084/00084.htm>

6. Internetes forrás javaslatok.

Bizalomjáték: <http://gyerekoldal.reformatus.hu/honlapok/jatekok/jatek2/bizalom.htm>

INSTRUKCIÓK A MUNKAFÜZET FELADATAIHOZ

1. feladat:

Saul tulajdonságai összekeveredtek. Írd be őket a táblázatba a megfelelő helyre!”

Instrukció:

Keressük együtt a válaszokat. Egy-egy meghatározásnál az éppen soron következő válaszadó mondja el, hogy miért volt jellemző Saulra az a tulajdonság. Beszéljük meg a Saul jellemében történt változásokat, és azok hatásait.

2. feladat:

Mit gondolsz, miben kellett változnia Saulnak a Jézussal való találkozása után?”

Instrukció:

Önálló munkaként oldják meg a feladatot a gyerekek, majd beszéljétek meg a ki mire jutott. Kérdés: Mi a megoldás, ha nem úgy viselkedtem, ahogy kellett volna/ahogy szerettem volna?

3. feladat:

Készíts riport egy számodra kedves emberrel a gyülekezetedből és tudd meg, hogy neki milyen volt az első találkozása Jézussal!”

Instrukció:

Házi feladatként készítsék el a riportot a gyerekek. A következő órán mindenképp olvassanak fel a riportból néhányat. A riport készítése még közelebb hozza a gyermeket a megtérés fogalmához, mert egy bizonyágtételt hallgatni egészen különleges megtapasztalás. Érdemes szempontokat megadni a riorthoz.

4. feladat:

Te mikor hallottál először Jézusról? Milyen érzés volt ez? Hogyan mesélnéd el másoknak!”

Instrukció:

A feladat párokban is megoldható. Bátorítsuk a gyermekeket, hogy az utolsó kérdést ne csak órán egymásnak mondják el, hanem lehetőség szerint másoknak is. Akár játszhatunk a témával kapcsolatban szituációs játékot.

A TÉMÁHOZ FELHASZNÁLHATÓ ÉNEKEK:

Református énekeskönyv: 200. dics. 3-4.6. verse: Ó maradj világosság...

Református énekeskönyv: 460. dics.1-2. 4-5. verse: Amint vagyok...

Református énekeskönyv: 462. dics. Csak vezess Uram végig...

Berkesi Sándor: Az Úrnak zengjen az ének: 109. Uram, közel voltam hozzád (+DU)

Jézushoz Jöjjetek: 71. Jézus Krisztus megszabadított (+DU, BS)